

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

De driejarige begeleiding van startende leraren

Informatie over deelname aan een project in uw regio

De driejarige begeleiding van startende leraren

Met behulp van inwerkprogramma's is het mogelijk om de kwaliteit van de starter op een hoger niveau te brengen. Door gerichte begeleiding in de 'zone van de naaste ontwikkeling' kunnen beginnende leraren in korte tijd de kwaliteit van hun lessen verbeteren. Dat heeft niet alleen een gunstig effect op de leerprestaties in de klas, maar ook op hun doorgroei in het beroep en voorkomt daarmee de voortijdige beroepsuitval.

Begeleidingsprogramma's

De ondersteuning bij het inwerken van leraren in de eerste jaren van hun beroep, wordt vanuit het ministerie van OCW gestimuleerd door subsidies te verstrekken voor zowel de lerarenopleiding als de school. Speciale regio-specifieke arrangementen zorgen voor adequate begeleiding in samenwerking met de VO-scholen binnen een regio. Daarbij fungeert een universitaire lerarenopleiding in beginsel als penvoerder vanwege het uit te voeren wetenschappelijk onderzoek en de afstemming in de regio ¹.

Doel

Het doel van de begeleiding van startende leraren is om de professionele doorgroei van beginnende leraren te bevorderen en voortijdige beroepsuitval terug te dringen. Het project is ontwikkeld om deze periode te bekorten. Bovendien is aangetoond dat door een intensievere coaching en begeleiding vanaf de start, de kans op uitval afneemt.

Effectiviteit

Nederlandse en buitenlandse projecten op dit terrein tonen aan dat de begeleiding van beginnende leraren het meest effectief is wanneer er sprake is van:

- leerzaam werk met een balans tussen kwaliteit en kwantiteit van het werk
- aandacht voor de schoolcultuur en het schoolbeleid
- begeleiding d.m.v. professionele ontwikkelingsplannen
- feedback en coaching naar aanleiding van observaties
- intervisie met collega's
- begeleiding door een vakcoach

¹ In onderling overleg kan ook besloten worden dat een HBO- lerarenopleiding penvoerder is.

Deze driejarige arrangementen werken alleen als ze naadloos aansluiten op de individuele situatie van elke school. Voor een passend arrangement kunnen specifieke regionale plannen ingediend worden onder penvoerderschap van de universitaire lerarenopleiding en in samenwerking met de HBO lerarenopleidingen binnen uw regio. U heeft daarbij als school zeggenschap over de invulling van het plan. Bijvoorbeeld over de aansluiting bij uw eigen HRM beleid of over de invulling van de activiteiten en de organisatie van het inductie arrangement. De enige voorwaarde is dat u meedoet aan een gemeenschappelijke effectmeting.

Opbrengsten voor uw school

De begeleiding van startende leraren op uw school leveren de volgende voordelen op:

- beginnende leraren bereiken eerder een hoger niveau van effectief gedrag in de klas
- de school beschikt over een beoordelingssystematiek die overigens goed aansluit bij het waarderingskader van de onderwijsinspectie
- de leraren op uw school worden gratis getraind in het observeren en begeleiden van collega's in hun zone van naaste ontwikkeling
- uitwisseling van kennis en ervaring binnen het project met deelnemende scholen, inclusief academische opleidingsscholen
- de school kan aanspraak maken op een subsidie van 2.000 euro per deelnemende startende leraar (tegemoetkoming verletkosten)

Metten van effecten

Om na te gaan of de begeleiding van startende leraren oplevert wat het beoogt, wordt jaarlijks het volgende onderzocht:

- de daadwerkelijke implementatie
- de kwaliteit van pedagogisch-didactisch handelen van beginnende leraren, zowel naar het oordeel van getrainde leraren als in de ogen van de leerlingen
- aspecten in het gedrag van beginnende leraren die leerlingen als inspirerend en motiverend ervaren
- het gevoel van bekwaamheid en ervaren stress in de ogen van de beginnende leraar zelf
- afhankelijk van de onderzoeksopzet kunnen er in overleg met de deelnemende VO-scholen nog extra effectmetingen plaatsvinden

Afspraken in een plan

Uw school ondertekent een plan onder regie van een (universitaire) lerarenopleiding in uw regio, waarbij afspraken over onderstaande zaken aan de orde komen:

1. contactgegevens van schoolcontactpersonen en beginnende leraren ten behoeve van het landelijk onderzoek
2. samenwerking met een externe opleider bij de ontwikkeling van een school-eigen arrangement
3. uitvoeren van het arrangement in overeenstemming met de afspraken die daarover gemaakt worden
4. training van observatoren (vakcoaches) op uw school
5. training voor begeleiding in de klas
6. afname van observaties van beginnende leraren als van vragenlijsten voor leerlingen
7. verstrekken van contactgegevens zodra een beginnende leraar de school verlaat zodat een medewerker van de lerarenopleiding een exit-interview kan afnemen
8. het ordentelijk verzamelen van gegevens van observatoren (vakcoaches), beginnende leraren en leerlingen

Scholen die zich verbonden hebben aan een regionaal plan, kunnen aanspraak maken op de genoemde subsidie, waarvan 50% bij deelname en 50% na inlevering van de onderzoeksgegevens wordt uitgekeerd.

Interesse?

Indien u wenst deel te nemen aan het project “driejarige begeleiding startende leraren” dan kunt u dat kenbaar maken bij de universitaire lerarenopleiding in uw regio. Daarnaast zal de ULO uit uw regio de VO-scholen ook actief benaderen voor deelname.

Zie ook www.werkeninhetonderwijs.nl en www.duo.nl voor meer informatie en het indienen van plannen.

Deze brochure is een uitgave van:

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Augustus 2013 | Publicatie-nr. 12439-2